

СЕКЦІЯ № 1

Мілько Л.В., Хотенчук Я.А.
викладачі

Модель сучасної методики проведення практичних занять

В зв'язку з новими технологіями усе актуальніше стає проблема методики викладання економічних дисциплін у Вузах. Протягом останніх років реформується система вищої освіти, що повинне привести до організаційного перетворення вузівської системи[4].

Багато вчених, наприклад, Савельєв В.П., Туляков Ю.Т., Заєць В.А. та інші, вважають, що «ефективність освітнього процесу багато в чому визначається методикою викладання [5]. Предметом методики викладання є сам процес навчання певної навчальної дисципліни. Її завдання укладається у вивченні закономірностей цього навчання й установленні на їхній основі нормативних вимог до діяльності викладачів. Інакше кажучи, методика є сукупність певних методів, через які реалізуються вимоги, пропоновані до викладання [3]».

Широке використання уніфікованих методів і перехід на винятково письмовий контроль над засвоєнням студентами предметів вивчення формально знижує роль викладача в безпосередньому процесі навчання. Тим часом рівень підготовки й ефективність навчання перебувають у прямої залежності від взаємодії ланки викладач-студент. У навчальному процесі обидві сторони повинні відігравати творчу роль. Студент повинен навчитися розбиратися не тільки в змодельованих, але й реальних економічних процесах. Істотну роль у підготовці студентів відіграє їхня самостійна робота, особливий розвиток навичок самостійного пошуку при розв'язку конкретних економічних завдань, пов'язаних з діяльністю підприємств».

Правильно організовані практичні заняття мають важливе виховне й практичне значення (реалізують дидактичний принцип зв'язку теорії із практикою) і орієнтовані на розв'язок наступних завдань:

- поглиблення, закріплення й конкретизацію знань, отриманих на лекціях і в процесі самостійної роботи;

- формування практичних умінь і навичок, необхідних у майбутній професійній діяльності;

- розвитку самостійності тощо.

Комбінація теорії й практики повинне активізувати діяльність студентів, і в ході самостійної роботи сприяти детальному й більш глибокому засвоєнню навчальної інформації, отриманої в ході вивчення лекційного курсу.

Із усіх відомих форм навчального процесу найбільшу практичну спрямованість мають практикуми, як модель сучасної методики викладання. Важливу практичну цінність, на наш погляд, при проведенні практикумів повинні відігравати не тільки розгляд типових бухгалтерських операцій і заповнення обмеженого переліку документів, наприклад по бухгалтерському облікові, але й проведення занять із елементами ділової гри. При цьому до створення ситуаційних завдань можливе залучення самих студентів.

Реалізацію такої моделі проведення практичних занять можна здійснювати в ігровій формі. При цьому може бути задіяна вся група, або кілька малих груп.

Однак така форма на практиці має як недоліки, так і переваги, які слід урахувати. До переваг можна віднести:

- безпосередній зв'язок з досліджуваними темами й засвоюванням одночасно всіма студентами;

- сприятливі умови для викладача: завчасна підготовка завдання, усний інструктаж перед початком практикуму й в процесі виконання завдання, досить легкий контроль над виконанням студентами роботи і її результатами;

- обговорення результатів, яке здійснюється на даному або наступному занятті, дозволяє їх узагальнити в процесі колективного обговорення, виявити типові помилки студентів і здійснити їхнє коректування.

Однак досвід свідчить і про недоліки такої моделі. Це пов'язане з різним рівнем теоретичної підготовки студентів. Як правило, під час практикуму

студентам звичайно пропонують завдання, які повинні сприяти формуванню навичок майбутнього фахівця й відповідно на досить високий рівень підготовки. У зв'язку із цим, студенти з більш низьким рівнем підготовки або із труднощами справляються з виконанням завдань, або взагалі не беруть участь, в їхнім виконанні.

У теж самий час, вимогами вищої школи, методика викладання дисциплін, на базі отриманих у вищому навчальному закладі знань, повинна формувати у студентів інтерес до майбутньої професії, уміння ухвалювати самостійні розв'язки під час роботи в реальних умовах, потреби систематично обновляти свої знання й застосовувати в практичній діяльності [1].

Модель сучасної методики викладання повинна будуватися з урахуванням наступних принципів:

- розробка системи різноманітних завдань, розрахованих на рівень підготовки студентів;
- організація занять таким чином, щоб кожний студент (сильний, середній, слабкий) почував підвищення рівня своєї теоретичної підготовки;
- для виконання групового завдання, розподіляти практичне навантаження таким чином, щоб залучати максимальну кількість студентів;
- елементи ділової гри, або тематична ділова гра, повинні мати такий зміст й форму, які будуть викликати інтерес усіх студентів. При цьому форма оцінки виконаної роботи (умовні бали, нагородження грамотами, дипломами) буде стимулом до досягнення більш високих результатів.

Список використаних джерел

1. Закон України «Про Освіту» від 23.05.1991 р. //Відомості Верховної Ради УРСР (ВВР) - 1991 р. - № 34, - ст. 451.
2. Наказ МОН України від 02.06.1993 № 161 «Про затвердження Положення про організацію навчального процесу у вищих навчальних закладах», Електронний ресурс: <http://zakon0.rada.gov.ua/laws//z0173-93/conv>.
3. Мейер Д.І. Про значення практики в системі сучасної освіти. Казань, 1855 г., С. 42
4. Діденко Я. «Болонський процес» і його перспективи для українських студентів// Юридичний журнал. - № 7. - 2008. - С. 132-135.
5. Савельєв В. П., Туляков Ю. Т. Практичні заняття - важлива складова частина навчального процесу. Сімферополь: КАТУ, 2005. – 328 с.